

Anders Rasmussen på Engbækgård i Vester Hæsinge

En dag kom der en mail fra Christer Doeleman, der bor i Lund i Sverige. Han skrev blandt andet følgende til os på arkivet:

Jeg sitter og søger en del av min slaegt i Danmark og har kommet en lille bit på vejen.

Jeg bor i Sverige og min farmor kom fra Kgs Lyngby. Jeg søger information om min farmors morfar (Christers tipoldefar). Hans navn var Anders Rasmusen og han var født 1841-11-03 i N. Lyndelse, søn af Rasmus Andersen og Sidsel Nielsdatter.

Anders Rasmussen giftede sig med Ane Marie Hansen og de overtog en Engbaekgaard i Vester Haesinge.

Min farmor har fortælt mej, at Anders R. var haeresfogde og huseijer til staedet.

En nat, var det en karl (som Anders Rasmusen tagit i öret), som satte gaarden i brand. Allt blev till aske undantagen en sølvske der klarede sig.

En kort tid bagefter gick Anders Rasmusen og hang sig av chocken. Dette er hva som blivit fortalt mej.....

Hans kone Ane Marie Rasmusen tog til Odense med alle sine 5 börn og startede upp et pensionat.

Jag kan ikke finde Anders Rasmusen i dödebogen. Er det for at han begick selvmord?

Han står naevnt i Folketaellinger i Vester Haesinge 1880. Finns der nåen dokumentation hvor jeg kan finde dette om branden?

Det var en spændende opgave, som vi straks gav os i kast med. På arkivet har vi en kopi af købekontrakten fra 1865, hvor den nygifte Anders Rasmussen overtager Engbækgård (Rolighedsvej 2) efter Jens Andersens enke. Der var stor respekt for den nye mand på Engbækgård, og det varede ikke længe, inden han tog aktivt del i sognets liv og blev formand for sognerådet. Der kom desuden fem børn til verden i Vester Hæsinge. Vi har også ejendomspapirerne fra 1881, hvor Anders Rasmussen mageskifter Engbækgård med en ejendom i Odense.

Vi kunne derefter skrive til Christer: Nu har vi forsket lidt i Anders Rasmussen og Engbækgård, og jeg tror ikke, at Anders er død, medens de boede i Vester Hæsinge, for så skulle hans navn være indført i kirkebogen, uanset han havde begået selvmord. Med hensyn til branden på Engbækgård er det så heldigt, at vi har nogle erindringer af Rasmus Banke fra Vester Hæsinge. Han havde selv oplevet branden og har nøje beskrevet forløbet. Banke

Engbækgård 1939. Her ses den oprindelige gård som Anders Rasmussen opførte efter branden i 1876.

I dag er gården nedlagt, og kun det statelige stuehus står tilbage, og fortæller om en mand der var i forreste linje. For ham var de lavloftede stuer nu fortid, og han byggede stort og med højt til loftet.

skriver blandt andet:

1876 var der stor Ildebrand i V. Hæsinge. Anders Rasmussens Gaard, senere Peder Thomsens, nu Jens Thomsens Gaard og 5 Huse ved den anden Side Bækken brændte fuldstændig. Ilden var paasat af en Tugthuskandidat med Tilnavn Ugle, født i Uglehuset i Ny Stenderup, han var nu som Fattiglem under Sogneraadets Forsørgelse. Han var blevet fornærmet paa Anders Rasmussen, som den gang var Sogneraadets formand, og nu vilde han hævne sig. Han gik om Natten op til Gaarden og stak Ild paa Tagskægget paa Stuehuset, lige over Vinduet, hvor de havde Sovekammer og laa og sov lige indenfor. Beboerne kom ud, men ellers brændte alt.

Christer takkede mange gange for oplysningerne og ville prøve at finde ud af, om Anders Rasmussen kunne findes i kirkebøgerne i Odense. Det var et mægtigt arbejde at gå i gang med, og i mellemtiden forskede vi videre i hans slægt.

Vi fandt ved hjælp af kirkebøger, folketællinger og skifter frem til, at Anders var søn af Rasmus Andersen, som stammede fra Sønderskovgård i Allerup syd for Odense. Rasmus købte en lille ejendom på Freltofte Mark kaldet Snerlebjergstedet. I 1839 giftede han sig med Sidsel Nielsdatter, gårdmandsdatter fra Ellinge. Ægteparret var omkring 40 år da deres førstefødte, Anders Rasmussen, blev født i 1841. I 1846 fik Anders en lillebror, men få dage efter fødslen døde hans mor, og den lille døde tre måneder senere.

Da Anders var 10 år, døde hans fader. Det var meget vanskeligt at tyde, hvad præsten skrev om dødsfaldet, men det lykkedes. Præsten skrev: Boelsmand Rasmus Andersen 47 år død den 30. juni 1851, begravet den 5. juli. Hængte sig selv, men der blev ifølge Stiftsamtets skrivelse til herredsfogeden af den 2. juli samme år givet tilladelse til begravelse på kirkegården længst ude ved muren. Med jordpåkastelse af præsten i stilhed og uden ceremoni.

Det var meget tragisk, og den forældreløse Anders kunne ikke komme hjem til sin faders fødegård, for hans bedsteforældre var døde. I stedet kom han i pleje hos sin farbror Hans Christian, der var gårdmand i Allerup, og her voksede han op sammen med sine yngre fætre og kusiner. Da han blev konfirmeret skrev præsten at hans kundskaber var meget gode og hans opførsel udmærket god. Vi finder ham stadig hjemme på gården i Allerup, da han var 19 år. Hvor han siden opholder sig, ved vi ikke, men i 1865 var han gift, og samme år købte han Engbækgård i vester Hæsinge. Det kunne tænkes, at det er pengene fra salget af hans fars ejendom, der har været grundlaget for, at han som kun 24-årig samme år kunne kalde sig gårdejer.

Christer blev dybt berørt over de oplysninger vi sendte ham, men nu forstod han, at Anders Rasmussen havde haft meget at slås med. Det var lykkedes Christer at finde frem til Anders Rasmussens død. Han havde begået selvmord i Odense i 1883. Han blev kun 42 år. Så historien gentog sig. Hans far var også i fyrrene, da han begik selvmord og hans farfar døde også, da han var i den alder, men her står der ikke noget i kirkebogen om årsagen.